

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Szirmay István
felelős szerkesztő.

dr. Ham Sándor
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor
negyedévre 3 kor.

— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
térmeték szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

Pünkösöd ünnepe.

— Irta: Demeter János. —

Pünkösöd! Te szép ünnepe a keresztény világnak, te magasztos napja a keresztény észnek, te dicső napja a keresztény szeretetnek.

Pünkösöd! Te örvendetes évfordulója a keresztény civilizáció isteni tervezetének; pünkösöd, te halhatatlan napja a keresztény törvénynek, te örömnappja az ég és föld, az ész és szív, az Isten és az ember közt való harmóniának: téged üdvözöl, eljöttödön örvendez az egész természet, az egész universum!

Igenis. A természet, a tavasz kimondhatatlan szépségű harmóniája, a tavasz ragyogó föléledése ama titkos, megmagyarázhatatlan szimfoniával, titokzatos zephirjével, suttogó-csobogó patakjaival, új életet, új harmóniát, valami titkos, megmagyarázhatatlan szellemet hirdet a pünkösöd magasztos napjaiban.

Piros pünkösöd! — a rózsák időszaka, a nemzetnek kiváló ünnepe. Egy régi, átható világosság, mely meggyújtja a lángelméket, hogy az emberiség javára, üdvére és boldogulására működjék.

Pünkösöd a lelkek megvilágosodásának, a szív, a kedély meghihlettségének ünnepe. Főnséges titka ezen nagy ünnep a vallásnak, amely átalakította az emberek szívét, megnesemítette gondolkodásukat, megacélozta akaraterejüket.

Az egyház közel két ezredév óta három nagy ünnepben üli meg Istensége legközvetlenebb és legfőnségesebb megnyilatkozása emlékét. A napot, melyen született; amelyen halottaiból feltáma-

dott s amelyen — a mai ünnepen — apostolokká és szónokokká ihlette a szegény halászokat, a kunyhók és puszták lakóit, akik hivatva lőnek megállapítani egyházát s a Szentlélektől eltelve, isteni tanát a királyok palotáitól — a nyomorultak viskójáig terjeszteni mindenfelé.

Ugyan kérdem, melyik ünnep a dicsőbb? Melyik a nagyobb? Melyikben nagyobb Krisztus, melyikben nagyobb az Isten? Jöjjetek ti bölcssei és tudósai a nagy világnak és állapítsátok meg! Ugy-e, nem tudjátok, elmétek kicsiny, korlátolt hozzá.

Ime közel két ezredéve, hogy hangya-szorgalommal dolgozik, küzd, fáradoz a föld hívő népe csak hogy isteni vallása, édes Üdvözítője három föl nagy ünnepét méltóképen megülhesse; testben és lélekben megújulva készül reá és boldogtalannak érzi magát, akinek e napon tiszta öltöny, fehér kalács, gondtalan vigalom, édes érzet, megnyugovás elkerüli a háztáját.

E nagy napok egyike, szent vallásunk ily főünnepe, a harmadik, ez a mai, a piros pünkösöd. Piros pünkösödben nem szigorúan a keresztény ünnepek mélyeséges hititkait, de a kikelet, a remény, az ébredő természet örömteli, vidám piros pünkösödjét, — a szívekből előtörő szeretetnek napját ünnepeljük.

S habár a Szentlélek eljövetele nék s az egyház megalapításának ünnepe is a mai ünnep, a mely misztikusan magasztos mindenütt, de sehol oly szép, sehol oly jellegzetes, mint éppen nálunk. Nekünk,

magyaroknak, a piros pünkösöd ünnepe mindig speciális karakterű ünnepünk volt és marad. Még élnek a poros könyvekben a multnak emlékei; meg vannak örököltve e nap szerelemittas örömei költőink énekeiben, boldogabb korunk emlékeiben, hagyományában. Mily szép is volt a magyar társadalmi élet letűnt hajdانا. Piros, pünkösdi rózsákból koszorút font, a község népe királyt és királynőt választott magának e napon s társasjátékokban a kigyúlt öröm és szerelem ihlettségével arcán táncolta körül magát az ifjúság s ez a nap örökké emlékezetes volt ifjúnak, öregnek. Piros volt nekik a pünkösöd, — piros nekünk, mert a költői lélek ártatlan poézisa a piros színt jelölte meg, mint a boldogság, a szeretet, a szív szimbolumát.

Amily örömmel várták a pártás, viganós hajdanok, a deli természetű, sujtásos leventék az ajándékhözó karácsonyt, az öntözködő, pajzán husvétot, épp oly örömmel néztek a költői, szép, piros pünkösöd elé, melynek nyiló virágai oly illatossá teszik az Istenség nagy templomát: a természetet, a szentegyházat; oly fenköltte, oly főnségesé az oltárt, az esküvőt.

Hej! Szép volt! . . . De régen volt! . . .

Ma, tizenkilencszáz év után, mikor az isteni csodás megnyilatkozások ama legdicsőbb ünnepét üljük, amidőn az apostolok, a tanítványok a világ minden nyelvén szóló Demosthenesekké és Cicerókká levének, hogy isteni erővel felruházva, Szentlélekkel betöltve, erő, ész, akarat, bölcses-

séggel, kitartással és szeretettel fölvértezve sikeresen tölthessék be a világot az isteni hit magasztos tanaival: e napon, amelyet piros pünkösödnek nevezünk e hazában, méltán tünődhetünk a régmúltakon, méltán aggódhatunk a balsejtelmes jövő felett, melyet elhagy, melyben mindjobban kihűlni készül mindaz, ami bennünket fel-emelt, megtartott, boldogított: *a hit, haza, és emberszeretet.*

A sivár és cinikus jelen bár azt tartja, azt mondja, hogy nem történt semmi különös, csak az avult, ósdi szokások tüntek le a messze multba; de mi igenis érezzük, sajgó szívvel és lelki fájdalommal látjuk, hogy egy hideg, önző, egy érzéketlen korszak van most feltűnően, egy rideg, közbömbös idő, amelyben az emberek lettek kissé halványabbak, közbömbösebbek, okosabbak, és fájdalom! gonoszabbak.

Azért jövel Szentlélek, szállj mi ránk, világosíts föl égi láng!

Virágfakadás búbajos ünnepe, piros pünkösöd napja! árasz fénnyt reánk, hogy kiemelkedve a mindennapi élet szürke, egyhangu világából, hacsak egyetlen pillanatra is — érezzük, hogy emberek vagyunk!

Törvényjavaslat az állami beruházásokról.

— május 30.

Csütörtökön terjesztette a képviselőház elé Lukács László pénzügyminiszter az állami beruházásokról szóló törvényjavaslatot.

Az a hatalmas program, amely ennek a javaslatnak a számadataiból

éppen nem túlzottak. Mert ha figyelmesen áttanulmányoztuk a külföldi hírnevesebb zeneszerzők műveit, arra a tapasztalatra jutunk, hogy azok jó sokat sajátítottak el nemzeti zenékből, nemcsak a ritmusából, de dalamaiból is. Bach Sebestyén *praeludiumaiban, suitjeiben*, de leginkább *bourréiban és gavottjaiban* lépten nyomon találkozunk magyaros cifrázattal, a jellemző koribantusi ritmussal és más egyéb magyar sajátossággal; Bachnál azonban ezt még nem csodáljuk, hiszen dedapja Bach Vitus, magyarországi születésű volt és a XVIII. század elején, Pozsonyból, protestáns hite miatti üldöztetése következtében, egész családjával Thüringiába vándorolt ki s így nem lehetetlen, hogy Bach Sebestyén igen gyakran hallotta az elhagyott, régi hazából vitt dalokat és nótákat atyjától és nagyatyjától.

Haydn József bebizonyította, hogy a régi magyar népies dal, műzenévé is fejleszthető. Ő már a mult század második felében gyakran használ föl e dalokból s nótákból merített, magyar jellegű és ritmusu dallamokat híressé vált symphoniáiban, vonós négyeseiben és hármasaiban. Beethoven Lajos az 1812-ben a pesti

menete és eredeti rhytmusuk, valamint magyaros végzetük híven tükrözik vissza a magyar zene és különösen a magyar népies zene jellegét. Ezek a termékek képezik azt a kiapadhatatlan forrást, melyből a később irt dalok, nóták, verbunkusok, lakodalmas s minden más fajtájú táncok, és az úgynevezett *hallgató magyar* végtelen sorozata keletkezett.

Ha tekintetbe vesszük azt a körülményt, hogy a zenei nagyok: Händel és Bach Sebestyén gyermekkorukat élték akkor, mikor e dalok keletkeztek, ha figyelembe vesszük, hogy Haydn, Mozart és Beethoven, csak egy félszázaddal később érték el művészetük fénykorát, úgy valóban nem lehet eléggé csodálnunk ama bámulatos változatosságot, a merész képletnek ama sokoldalúságát a rhytmus ama gazdagságát, mely a magyar zenében már a XVII. század végén és a XVIII. század elején nyilvánult. Liszt Ferenc mondja a magyar zenéről irt korszakos művében: „Nincs semmi más oly zene, melytől az európai — mondjuk közpolitikus — zene annyi rhytmusi eredetiséget tanulhatna, mint a magyartól.”

Liszt Ferencnek idézett szavai

II.

Legyen feledve titkolt szenvedésem
Szellő sodorja szerte sóhajom,
Váljék foszlánynyá, tünjön semmisségbe
Mind eddig eldalt, bánatos dalom.

Hiszen virágok hullanak utamra
Más azt szedi, mit eldobálok én,
Hisz reám tűz a nap még fényzőnnel
És rám sugároz mindmegannyi fény.

Legyen feledve titkolt szenvedésem
Szellő sodorja szerte sóhajom,
Higyjék tovább is, hogy virágos utam
S csóktól fogan' meg mindenik dalom.

Németh Pál.

Régi magyar dalok és dalszerzők.

Irta: Dr. Perényi József.

Káldy Gyula buzgalmának és kutatásainak köszönhetjük, hogy a régi magyar dal és zene-irodalom néhány becses emlékét ma is élvezhetjük.

E dalok és nóták, valamint az e fajta más zenei termékek nemcsak valóságos gyöngyei nemzeti zenei irodalmunknak, de néprajzi tekintetben is kiválóan érdekesek, mert zenei képleteik, dallamaiknak sajátosság

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Akkordok.

I.

Csak árny vagyok és égi nap sugára
Nem vonja fénybe soha utamat,
Forró szerelmet hordozok szívemben,
Amit tudom érezni sem szabad!

Tudom: reményem nem válik valóra,
Tudom, hogy dőre; érzem: esztelen,
S muzsám se sejtí, aki dalra ihlet,
Hogy ihletet ő kölcsönöz nekem.

Tudom, hogy bálvány, akit én imádok,
S kit én, a lantos, el nem érhetek,
Tudom, hogy titkolt szenvedések utja
Az ut, amelyen céltalan megyek.

Tudom, hogy álmod mind haszontalanság
S nem hat szívére soha énekem,
Tudom: míg lelkem véle összeforrva
Ő nem sejtí, hogy én is létezem.

Hisz árny vagyok és égi nap sugára
Nem vonja fénybe soha utamat. . .
És éppen az, ki fényét úgy imádjá
Nem kap belőle soha sugarat! . . .

elibénk tárul, egyszerre magafelé irányította az ország figyelmét és érdeklődését. De nyomban utánna felhangzott az ellenzéki sajtó fogcsikorgatása is, amelynek már az is kellemetlen, ha a közvélemény figyelmé egyáltalában másfelé fordul és nem az obstrukció „hazafias” szövegeiben gyönyörködik. Hát még ha ez előtt a közfigyelem előtt egy olyan perspektíva nyílik meg, mint a beruházási javaslatnak a nyomában, mely egyszerre lendületbe hozhatna ezer és ezer, tétlenségre kárhoztatott munkáskézeket a keresetét, akkor igazán kiméletlenül le kell hurrogni ezt a lelkiismeretlen (?) kormányt, amely fel meri nyitni a magyar ember szemét.

Es az ellenzéki sajtó nem is kélekedik. Tudja és érzi, hogy mentől világosabban felismeri a közvélemény azt a helyzetet, amelybe az országot a bilinesekbe vert törvényhozás meddősége taszította, annál inkább és annál gyorsabban elveszi majd lábát a talajt az erőszakolt ellentállás. Rajta tehát! és felharsannak a papiros-kürtök és fujják, fujják recsegő hangon a riadót: „ne nézz oda magyar ember, ide figyelj mi ránk, mert ha oda bámulsz, elveszi a szemed világát, megromítja a lelkiismereted tisztaságát az az átkos kormány az ő bőség-szarujával és messziről mutogatott millióival!”

Pedig bizony bizony jól teszi a magyar ember, ha rátekin a beruházási törvényjavaslata és elgondolkozik afelett, amit abból kiolvashat. Tekintsen is rá, de ne a milliókat, meg milliókat nézgesse benne, ne a számoszlopokból kicsengő szava a tömörkedő koronáknak érintse meg az ő lelkét, hanem gondolkodjék afelett, hogy van ám ebben az országban ezer és ezer egyéb teendő azokon a haszontalan disputákon kívül, amelylyel az országházában már egy fél év óta ölik az időt. Jusson eszébe, hogy soha rosszabb sáfároknak még nem bízta a sorsát, mint mikor hallgatott az obstrukciós vezérek szavára.

Lám, ezek a vezérek azt mondják: azért szegültek ellene az ujoncjavaslatnak, mert újabb terheket rak a nép vállára és ezért már egy fél év óta tétlenségre kárhoztatnak ebben az országban minden állami kezdeményezést elrekesztik az ipari vállalkozások tápláló esatornáját; pangásra, elszibbadásra kényszerítik az egész gazdasági életet az országnak, egy szóval, amit elvinne egy év alatt az a 12.000 ujonctöbbség, azt duplán kárhoztatba menni engedjük, míg disputálunk felette. Ezért okosabb ember a német, meg a francia, mint mi vagyunk. Az megalkuszik azokkal a kiadásokkal, amelyek elkerülhetet-

lenek, de azután annál okosabban fogja meg a dolog végét, hogy behozza a réven, amit ki kell adni a vámon. Mi pedig megyünk a nép barátjai után és előbb duplán elverjük a réven, amit elvesznek majd tőlünk a vámon.

Bármikor is lesz tehát törvény belőle, helyesen tette a kormány, hogy betérjesztette a beruházásokról tervezett törvényjavaslatot.

Jó azt szemügyre venni mindenkinek!

Ime a törvényjavaslatban előadott, beruházási program:

1. A nagyberezna—országhatárszéli vonal megépítésére és fölszerelésére, a csap—ungvári államvasuti vonalnak másodrangú főpályává lendő átalakítására, végül a nyiregyháza—csapi és csaba—nagyváradai államvasuti vonalak teljesítő-képességének fokozására összesen 25,533.000 K.; 2. A székesvári szászrégen—dévai részvonalának kiépítésére, a marosvásárhely—szászrégeni helyi érdekű vasuti vonal megváltására és a székesvári vasuti hálózat déva—mádéfalvi vonala építési munkálatainak megindítására mindössze: 6,786.000 K.; 3. A galánta—zsolnai államvasuti vonalon fektetendő második vágányra 18,000.000 K.; 4. Az érsekújvár—komáromi elsőrangú államvasuti fővonal és Dunahid építésére 13,400.000 K.; 5. A baja—bátaszéki elsőrangú államvasuti fővonal és Dunahid építésére 7,000.000 K.; 6. A fumei kikötőnek vasuti berendezésekkel lendő kiegészítésére 5,200.000 K.; 7. Bród, Csaba, Nagyvárad és Zágráb állomások kibővítésére 2,400.000 K.; 8. Egyes állomások teljesítő-képességének fokozására 5,000.000 K.; 9. Mozdonyok (lokomotív) beszerzésére a m. kir. államvasutak hálózatán 7,000.000 K.; végül 10. az 1797. évi XXX. törvénycikkkel engedélyezett államvasuti beruházások befejezésére és hasznosítására, valamint egyes elmaradt, sürgős munkálatokra 27,100.000 korona.

A főnnebbi 117,419.000 koronát összes hitelen fölül további 4,080.000 koronát az ungvölgyi helyi érdekű vasut állami megváltására és 2,500.000 koronát helyi érdekű vasut vonalának másodrangú főpályává való átalakítására kér a kormány.

Ezen kívül a következő beruházásokat tervezi a kormány:

1. A belügyi tárca körében: a) a miniszterium elhelyezésére szolgáló központi épület emelésére 3,200.000 korona; b) egy koloniális rendszerű állami elmeigógyintézet létesítésére 2,000.000 korona; c) a pozsonyi ál-

gyújthetett össze. De hogyan? Néhányat egy-egy veterán színész éneke után, másokat öreg cigány zenés eljátszása után kótázott le, nagyobb részét pedig egy hangra kótázva találta meg imitt-amott. Ily körülmények között nem is lehet föltűnő, hogy Káldy Gyula gyűjteménye hézagossá. Hézagossá pedig azért, mert ő csupán a *kuruc világ* dalai gyűjtésével foglalkozott.

Az előző dalköltőknek *Farkas András*-nak, *Tinódy Sebestyén*-nek énekeit már nem találjuk meg a Káldy gyűjteményében, valamint keveset ad a *Horváth Adám* féle nótákból is.

Célunk az eddig kevésbé ismert *Farkas András*, *Tinódy Sebestyén* nótáinak a *kuruc dal* költészet kiváló termékeinek, végre *Horváth Adám* néhány dalának ismeretése.

A legelső magyar dalszerző, kinek dalai nyomtatásban is fennmaradtak, *Farkas András* — *Andrens Lupus Strigoniensis*, ki 1531-ben a wittenbergi egyetem hallgatója volt. — Régebbi följegyzett magyar dalt (mint a *Farkasé*) nem ismerünk. Nem vagyunk abban a szerencsés helyzetben, mint a németek, kik XIII. századbéli népies és mūdalaikat is ismer-

lami kórház kibővítésére 300.000 korona; d) a nagykálói állami elmeigógyintézet kibővítésére 150.000 korona; e) a nagyszabeni állami elmeigógyintézet kibővítésére 300.000 kor.; az állami gyermekszanatóriumok létesítésére 800.000 kor.; g) az öfelsége a király védnöksége alatt álló, szegénysorsú tüdőbetegek szanatórium egyesülete részére a fogházi és toloncházi alapból adott, kamatmentes kölcsönnek ez alap javára való megtérítésére 500.000 kor.; h) egy állami kórháznak Budapesten tüdővésztes betegek részére való építésére 800.000 kor.; i) a maros-vásárhelyi állami kórháznak ujjaépítésére 600.000 kor.; j) a székesfővárosi állami rendőrség főkapitányságának elhelyezésére szolgáló épület megszerzésére, az ezzel kapcsolatos átalakítási és tatarozási munkálatokra és fölszerelésekre 1,320.000 korona.

2. A pénzügyi tárca körében: a) építkezésekre a dohányjüvedéknél 6,820.000 kor.; b) fémbányászati beruházásokra 2,106.000 korona; c) az állami vasgyárak berendezéseinek tökéletesítésére és kiegészítésére 14,000.000 korona.

3. A kereskedelemügyi tárca körében: a) hidak építésére és átépítésére állami közutakon 7,500.000 kor.; b) a fumei kikötő bővítésére és egy új uszódokk beszerzésére 5,550.000 kor.; c) törvényhatósági közutak kiépítésére 28,680.000 korona.

4. A földmivélsügyi tárca körében: a) a Temes-Bégavölgy ármentesítési munkálataihoz az államkincstár által födőzendő hozzájárulásra 4,900.000 korona és a Béga-csatornának Nagybecskerek-től—Temesvárig hajózhatóvá tételére 3,722.000 korona, összesen 8,622.000 korona; b) némely város árvédelme szempontjából szükséges szabályozási és partbiztosítási munkálatokra, valamint egyes társulatok segélyezésére 4,600.000 korona; c) állami kezelés alatt nem álló folyók szabályozására, valamint vízmosások megkötésére 2,000.000 korona; d) téli kikötők és rakodópartok létesítésére 2,000.000 korona; e) a soroksári Dunaág rendezése és hajózhatóvá tételére 5,000.000 korona; f) a Drávának Barestól Gyékényesig való szabályozására 1,000.000 korona; g) a Szávának a torkolattól Caprakig való szabályozására 1,000.000 korona; h) a szarvasmarhatenyésztési alap gyarapítására 2,000.000 kor.; i) erdei vasutak építésére 1,175.000 korona; j) a gazdasági szakoktatási intézményeknél szükséges új építkezésekre, valamint ingatlanok vásárlására 760 ezer korona; k) az országos közzgazdasági alap gyarapítására és az ál-

rik. A híres Manassoi kézirat 130-nál több költő dalát foglalja magában nagyobb részt hangjegyekkel; a kolmári kézirat több mint ezer dalt tartalmaz. De mindamellett, hogy a *Farkas András* előtti időtől nem ismerünk magyar dalt, vannak minden kétséget kizáró adataink, melyek világosan bizonyítják, hogy a magyar nép a legrégebb időtől fogva szerette és művelte a dalt és zenét. A szt. Galleni Ekkhard megjegyzése, szt. Gellért életirójának szavai, a budai zsinat (1210) határozata s mások mind e mellett bizonyítanak. De ha történeti adataink mind elvesztek volna s csak *Farkas András* egy dala maradt volna fön, ennek szerkesztéséből, tökéletes rhythmusából arra kellene következtetnünk, hogy nem ő volt az első magyar dal szerző.

Szükségképp voltak előzői, a kik a néptől hallott dallamoknak művészebb formát adtak. Valószínűleg úgy tett *Farkas András* is. Fennmaradt dallama ugyanis a népiesnek félreismertetlen bélyegét viseli magán. Dala a Hoffgeff és Cornides-féle másolatokban maradt ránk ilyen cím alatt: „*Miképpen az úr isten izraelnek népét egyiptomból és hasonlíképpen a magyarokat scythiából kihozta.*” Úgy *Cornides*nél mint Hoff-

lampénztári készletekkel szemközt fönnálló tartozásainak kiegyenlítésére 15 millió korona.

5. A vallás- és közoktatásügyi tárca körében: a) a miniszterium elhelyezésére szolgáló épület emelésére 3,000.000 korona; b) a budapesti királyi egyetem orvosi kara mellett létesítendő egyetemi kórház építésére 5,000.000 korona; c) a kolozsvári Karolina országos kórház telepen apácalak, üdülők és tüdővésztesek pavillonjának építésére 300.000 korona; d) az országos színművészeti akadémia elhelyezésére szolgáló épület megszerzésére 1 millió korona.

6. Az igazságügyi tárca körében: a) a miniszterium elhelyezésére szolgáló épület emelésére 3 millió 500.000 korona; b) a törvénykezési és fogház-építkezésekre 7 millió 400.000 korona.

Mind ez összesen 262,557.000 koronába fog kerülni. A munka idő-sorrendjét az illető miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértve fogja megállapítani. A javaslatához csatolt kimutatás szerint a legtöbb most tervezett munka 1907-ig teljesen el fog készülni.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(A közigazgatási bizottság legközelebb június 8-án d. e. 9 órakor tartja rendes havi ülését.)

(Ujabb államsegély. A belügyminiszter az erdőbényei tűzkárosultak részére már engedélyezett 1100 korona államsegély kiegészítéséül gróf *Hadik Béla* főispán előterjesztésére újabban 100 koronát adományozott. Megemlítjük itt, hogy a vármegye intéző körénél egy, az égettek javára rendezendő hangverseny, esetleg műkedvelői színelőadás van tervezve.)

(Elemi iskoláknak a vármegyei közművelődési alappól való segélyezése. A vármegye közigazgatási bizottsága gróf *Hadik Béla* főispán elnöklété alatt tartott ülésében kimondotta, hogy jövőben a közművelődési alappól csakis oly iskolák részére fog építési, vagy beruházási segélyt engedélyezni, melyeknek tanítási nyelve a kir. tanfelügyelő jelentése szerint kizárólag magyar és e nyelven a gyermekek is képesek beszélni.)

(A földmivélsügyi miniszter *Kosarócz községe* 241 korona kamatnélküli részletekben fizetendő vételárért egy tenyészbikát engedélyezett.)

(Vármegyei bizottsági tagok pótválasztása. A választott bizottsági tagok sorában a megüresedett helyek betöltése céljából szükségessé vált pótválasztások határidejűl f. évi június hó 8. napja tüzetett ki és a választások vezetésevel elnököként az alább megne-

greffnél különböző, némileg módosított hangjegyek állanak az ének kezdetén, melyek közül az eredetinek tartható *Cornides* félet megfejítve, énekre zenekísérettel átírta és kiadta *Mátray Gábor* „*Történeti, bibliai és gúnyos magyar énekek dallamai a XVI. századból*” — Pesten 1859-ben. Ezek tudunkkal a nyomtatásban megjelent legrégebb magyar hangjegyek s nemzeti zenénk fejlődését tekintve csak sajnálni lehet, hogy a *Mátray* által megfejített történelmi énekek már-már feledésbe merültek.

Farkas András énekeiben a valóságos és hazafias érzelmek teljes összhangzásban van, csak hogy még alak nélkül. A válogatva, párhuzamosan egymás mellett haladó kettős történelmi elbeszélés inkább s kevésbé egyező eseményeinek egymáshoz való viszonyításából, az előadás kezdetleges módja miatt az alakítási törekvésnek nyoma sem látszik. Mint az átlátszó folyam medrében a kavicsok, úgy tűnnek fel a közönségesen ismert itt elősorolt események, fedők, dorgáló intésekkel vegyítve, miknek egész összességükben a *Toldy* említett naivság és bensőség s a nyelv régisége adja meg azt a zománcot, mely a belső értékű sokszorta becsesebb. De a naivság és bensőség

vezett bizottsági tagok bíztatnak meg.
1. Az ulicsi választókerületben elnök Csopy Cornél. 2. A tállyai vál. kerületben elnök: Görgy Gyula. 3. Az agárdi választókerületben elnök: Diószeghy Pál. 4. A czekei vál. kerületben elnök: Bernáth Győző. 5. A nagydobrai vál. kerületben elnök: Gál Sándor. 6. A göröginyei vál. kerületben elnök: Dr. Thoronszky Elek. 7. Az erdőbényei vál. kerületben elnök: Szücs Gyula. 8. A b.-olaszi vál. kerületben elnök: Nagy Barna. 9. A berettői vál. kerületben elnök: Hutka József. 10. A nagy-kemencei vál. kerületben elnök: Nyessey József. 11. A papinai vál. kerületben elnök: Lehoczky Endre. 12. A sztaksini vál. kerületben elnök: Dancs János. 13. Az udvai választókerületben elnök: Szirmay Pál.

(**Pályázat körjegyzői állásra.** A gálszécsi járás főszolgabírája a lemondás folytán üresedésbe jött szécskesztrai körjegyzői állásra pályázatot hirdet. Ezen körjegyzői állás évi javadalmazása 2451 K 60 fl. készpénz és a magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak. Pályázati kérvények f. é. június 13-ig adandók be a j. főszolgabírói hivatalhoz. — Választás f. évi június 16-án.

(**Bizottsági ülés.** Sátoraljaujhely r. t. város pénzügyi bizottságának elnöke a város 1902. évi gyám- és házipénztári számadásának vizsgálatára a pénzügyi bizottságot 1903. június 2-ik napján d. u. 3 órára összehívta.

(**Hirdetmény.** Értesítem a közönséget, hogy a csererdőben kitermelt fa 1903. évi június hó 1-én elárulatik, a bárcák e naptól kezdve a pénztár által ki fognak szolgáltatni. Figyelmeztetem a vevőket, hogy az ulla beszállítására nézve bányácskai fuvarosokkal szerződés kötött, azok kötelesek egy fél ölfát 2 kor. 40 filléért behozni, mely végett a város gazdasági felügyelőjéhez kell fordulni. Sátoraljaujhely, 1903. évi május hó 27-én. Székely Elek polgármester.

(**Hivatalos hirdetmény.** Sátoraljaujhely város polgármestere ezennel közhírré teszi, hogy az esküdtképes egyének alaprajstoma az összeíró bizottság által összeállítván, az a f. évi június 1. napjától kezdve 15 napon át a város adóügyi osztályában közszemlére kitétik, s hogy akár az alkalmas egyének, akár a nem alkalmasnak bejegyzése miatt is tizenöt nap alatt bárki felszólalhat, és a felszólalásokra 8 nap alatt bárki észrevételeket tehet. A felszólalások és az észrevételek az 1897. évi XXXIII. t.-cz. 10. §-a értelmében hivatalomnál adandók be. Sátoraljaujhely, 1903. május hó 29-én. — Székely polgármester.

mellett nagy szerepe jut az egyszerű minden ízében magyaros és nemes dallamnak is. Valószínű, hogy Farkasnak dala, egyházi énekül is szolgált. Eppen azért átiratomban, mely szerint azt már a nyilvánosság előtt is 1899-ben bemutattam, hiven ragaszkodtam a dallam choralis jellegéhez. E dal 1538-ból való. („Jersze emlékezzünk“ stb. szöveggel.

Chronológia sorrendben Tinódy Lantos Sebestyén a második dalszerző, kinek már több szerzeményét ismerjük.

Tinódy Sebestyén típus, utolsó mohikánja egy a XVI. század derekán kivesző fajnak. Félig kőbor katoná, félig vándor troubadour. A harcban vitéz katoná, a békében nagyúri pártfogójának iródeákja, gyermekeinek nevelője, udvarának poéta. Enekeit a napi eseményekből a táborban, a nagy urak váraiban, német udvarházakban, utszéli koresmában bujdosolva szerzi „nem egyébert, hanem hogy az hadakozó, bajvivó, várakvárosok rontó és várban szorult magyar vitézeknek benne tanuság üdvösségek, tisztösségek megmaradásokra, a pogán ellenségnek mimódon ellene állhassanak és hadakozzanak.“

Tinódy irodalmi hagyománya vagy huszonöt költemény, jobbra a magyar és török egykoru történetet

HIREK.

Pünkösdi elmékedések.

Irta: Rosenthal Gyuláné.

Budapest, május 28.

Ragyogó ünnepe a nyárnak, piros pünkösdi!

Üdvözöl téged az emberiség, mely várva-várja sok száz esztendő óta, mikor szállnak le megint a tüzes nyelvek, hogy megmagyarázzák nekünk az élet és a halál csodás titkait.

Hol maradtok hát tüzes nyelvek? Sokszor azt hittük már, hogy eljöttök segíteni gyengeségünkben.

Jöttek királyok, vezérek, próféták; teremtettek új hitet, országot, forradalmat, más társadalmat. Am mikor megtörtént a nagy változás: láttuk hogy nem ők az igazak, nem őket szállták meg a tüzes nyelvek. Szavuk elhangzott, elhalt a kavargó évszázadok történelmének mérhetetlen pusztaságaiban. Csaknem kétezer esztendő óta nyeli a sir az emberiséget s egyre teremt újat helyébe az élet, — de az ember maga a régi marad, s nem szólaltak meg köztünk a tüzes nyelvek.

Ez a pünkösdi melankóliája!

Az emberiségnek csak a fizikai megújodása van, a lelki még mindig késik. De örömmel a pünkösdi és a nyár zöldelő és érlelő pompájába öltözött természetben vídám dicséri minden jó lélek az Urat.

Az év legszebb szakára esik Magyarországon a pünkösdi. Legragyogóbb köntösben pompázik ebben az időben erdő, mező. A levegő telve madárdallal és virágillattal. A nép nemcsak a vallás ünnepét üli e napon, hanem a természetet is, a gyümölcsöt hozó földet is.

Néhány hét és itt lesz az aratás!

Ez az időszak dönti el a gazda és az ország sorsát egy hosszú évre.

Egy jó aratás reményében áll a pünkösdi diszbe öltözött oltárok előtt a gazda, — és ez a kívánság zsongja át ezidőtájt minden magyar lelkét, könyörögve a felsőbb hatalmakhoz: „Adj uram jó aratást a te népednek.“

De mi nem csak jó aratást, hanem erkölcsi megújodást kívánunk pünkösdi ünnepén a magyar népnek. Mindenféle forrongó új eszmék és áramlatok kezdik átjárni a tömeget, s mindjobban érezhető lesz az átalakulási processzus, mely nemsokára döntő fordulat elől állítja az országot.

Megakadályozni azt a metamorfózist nem lehet.

Az ideák és eszmék, melyek, a népet mozgatták: az elmúlt évszázadokkal együtt változtak a történelmi tanulsága szerint, s ezen változások vagy

tárgyaló krónikák, aztán egy pár szatirikus ének, néhány krónika a biblia ó-szövetségi részéből és a mythológiából.

A Tinódy versei, mint tisztán költői művek csekély becsűek. Zaklatott élete nem is volt alkalmas a műszakkal való csöndes, bizalmas társalkodásra. Fáradtan irt, legtöbbször az örökös csatazaj rövid szünetiben, a „deák tisz“ gondjaitól nem kevés szabad órájában. Poeta szíve valószínűleg sóvárgott a procul negotiis boldogságáért.

Nem virtuóz a formában, akár az előadást és kifejezést, akár alkotási módját vizsgáljuk, annyira nem az, hogy csak a törekvést arra is nehéz ráfogni.

A történelmi hűségén kívül, erős nemzeti érzés és tántoríthatlan ragaszkodás mind ahhoz a mi magyar — jellemzik költeményét.

A kompozíciójuk által senkit el nem ragadó műveknek egyszerű, természetes, némi részben saját szerzői tulajdonságai nemsokára létezőknél, hanem egykori hatásuknál fogva is figyelmet érdemelnek. Mai példák után indulva azt lehetne hinni, hogy azt a hatást nem ezeknek a szövegeknek, hanem csak dallamaiknak kell tulajdonítani, amint azt ma is szá-

lassan, békés uton történtek meg, — vagy országokat rengető forradalmakkal jártak. Am itt a pünkösdi, s nemsokára az érlelő, forró nyár! Kezdünk bizni, tán a külső természeti behatások fogékonyabbá teszik a lelkeket az emóciókra.

Pünkösdi ünnepén azért jutnak eszünkbe mindezek, mert tapasztaljuk, hogy évek óta hamis nyelvek szállnak le nyaranta a magyar nép közé. Vagy izgatnak a meglevő rend ellen vagy a középkor sötéttségét hirdetik a napsugaras, pompázó világban.

Ezek a borús gondolatok foglalkoztatnak, midőn lelkünkkel átrepülünk pünkösdi ünnep, gyönyörű hazánkban, melyet szeretünk kimondhatatlanul.

S ez a szeretet magyarázza meg, hogy aggódunk érte és féltjük.

Amde bizunk is benne!

Ezer esztendő óta él itt a magyar és ezer veszély között is ő maradt az ur ebben a szép országban. Ez a nagy, nehéz mult biztosítéka a jövőnek.

Ha a haza hű fia megteszik kötelességüket, a jövő méltó folytatása lesz a multnak.

Isten áldd meg a magyart!

— Legközelebbi számunk a pünkösdi ünnepek miatt június hó 4-én, esütörtökön fog megjelenni.

— **Lónyay grófok elutazása.** Lónyay Elemér gróf és neje Stefánia hercegnő hosszabb ideig tartó bodrogolaszi-i tartózkodásuk után folyó hó 27-én Budapestre utaztak. A grófi pár itthon töltött napjai a legkellemesebben teltek el. Stefánia hercegnő nemcsak kényelmes, pompás berendezésű kastélyában érezte magát jól, de — amint azt annak idején megirtuk — szívesen volt együtt a néppel is. Leereszkedő, kedves viselkedése a község és vidéke lakosságával szemben olyan kellemes emléket hagyott, amelyet mindazok, akik a jóságos hercegnő közelébe jutottak, elfelejteni bizonyára nem fognak. Ez a jóleső érzés és kellemes visszaemlékezés ellensúlyozza némiképp annak a tudatnak keserűségét, hogy a Bodrog-Olasziban annyira szeretett hercegnő férjével elhagyta zemplénvármegyei otthonát.

Técsői Móríc Pál.

A magyar közélet egyik számottevő és kedvelt alakját, a szabadelvűpárt törhetlen harcosát ragadta el Móríc Pállal a halál. Első fellépésétől egész visszavonulásáig mindvégig számottevő férfi volt a közéletben s a parlament első rangú finánc tekintélyei közé tarto-

mos gyarló szöveg zenéje mutatja; és ha akár arra a fogadtatásra gondolunk, melyben e régi darabok Mátray Gábor megfajtése szerint az ötvenes évekből pesti hangversenyeken részesültek, akár a Történelmi Társulat 1880-ik évi március 4-én tartott ülésére, hol ezeket Bogisich Mihály az „Ósmagyar zenéről“ előadott értékeszése folyamán, Mátray G. megfajtésétől egészen eltérő felfogással bemutatta, feltétlenül el kell ismernünk, hogy Tinódy dallamai ma is szívhez szólók s a hallgatókra nem csupán régiségöknél, hanem nemzeti stíljöknél s azon töről metszett rokonságuknál fogva gyakorolták a legkellemesebben érintő hatást, melyben népdalaink színe virágával állanak. (Ősrégi, egyszerű rhytmusu szerzemények, melyeknek komoly hangmenete a honfoglaló nemzet dalaiban érkezett a Duna, Tisza vidékeire s szájról-szájra adott hagyományként él még ma is — az ezer éves itt lakás örömeit mérsékelve, nyomorait aranyozva. — Azonban Tinódy hatását még sem lehet csupán melódiai tulajdonításunk, hanem annak, hogy ő, ki hű maradt a nemzeti dal és zene stílusához, az énekszerzésben is hagyományos nemzeti irányban haladt.

zott; a club-életnek pedig egyik vezető alakja volt. Mint politikus, Tisza Kálmán miniszterelnöksége idejében tűnt fel leginkább, és a generalisnak rajongó, feltétlen hive volt. Halála kiterjedt rokonságán kívül a legzesebb körben keltett fel részvétet. A halálozás közelebről érinti Molnár István ny. főispánt és családját, Molnár Viktor temesi főispánt és dr. Molnár Bélát. Egyik leánya ugyanis Molnár Viktor temesi főispánnak, a másik pedig Molnár Bélának a neje.

A gyászestéről a család a következő értesítést küldte széjjel: Gyászjelentés. Técsői Móríc Pálné született Mezőtelegdi Miskolczy Borbála úgy a maga valamint gyermekei: egyetlen fia Pál s neje Szunyogh Boriska s gyermekeik István, Sára, Boriska, továbbá leányai: Margit férjével Véese Tamással s gyermekeikkel: Tamás, Loránd, Kálmán, Margit, Ilona; Karola férjével Molnár Viktorral gyermekeikkel: Anna férjével Manassy Gyuláné és Victor, — Paula férjével Fröhlich Albinnal s gyermekeikkel: Henriette, Albin, Péter és Domokos; — Anna férjével Molnár Bélával s gyermekeikkel: Béla, Erzsébet és Józseffel együtt, valamint az elhunyt testvére Lajos és kiterjedt rokonság nevében is fájdalmas szívvel jelenti szeretett férjének, técsői Móríc Pálnak életének 79-ik évében f. évi május hó 27-én hosszas évekig tartó, lassu betegeskedés után elkövetkezett gyászos elhunytát. A drága halott földi maradványai f. hó 29-én d. u. 4 órakor teljes esőndben az ev. ref. egyház szertartása szerint a gyásházánál tartandó rövid ima után fognak eltemetni. Berettyó-Ujfalu, 1903. május hó 27-én.

— **Kitüntetés.** Ófelsége a király Prisztás János áll. útkaparót 40 évi hű szolgálata elismerésül ezüst érdemkereszttel tüntette ki, mely a folyó hó 28-án szép ünnepélyességgel adott át Gálszécsen a főszolgabírói hivatal helyiségében, a főszolgabírói hivatal. járásbírói hivatalok tisztikara, Ulján János kir. utmester, Pribék István, Szakátsy Miklós utbiztosok és a környékbeli utkaparók jelenlétében. A jutalmat Hönsch Dezső kir. főmérnök, a zemplénmegyei államépítészeti hivatal főnöke adta át, ki lendületen, buzditó beszédében esztelte, hogy az igaz, munkában eltöltött élet végre is megkapja a megérdemelt jutalmat. Ezután Ulján János kir. utmester tolmácsolta a tót anyanyelvűeknek a főmérnök beszédét. Az ünnepély után Hönsch Dezső főmérnök a társaságot barátságos meg-

Tinódy dalai közül három érdemel különös figyelmet.

1. A „Ti szegény magyarok“... kezdetű Tinódy „Verbóczy Kásson hadával kozári mezőn viadalja“ című krónikájának dallama 1543-ból való. 2. „Sok csudák voltak“ kezdetű az „Erdélyi históriának“ a melódiaja 1554-ből származik.

3. „Ti magyarok egy Istent imádjatok“ kezdetű az „Eger ostromának“ a dallama. E dallam adott alkalmat Bartalusnak és Mátraynak egy érdekes vitaközlésre. Bartalus azt állította, hogy vannak olasz passamezők, melyek folytonosan eszünkbe juttatják Tinódy stílját s főleg ennek Eger ostromáról szóló énekét. A két stíl közt a különbség csak annyi, hogy az olaszok derültebbek, Tinódyé nyomottabb, olykor siralmas. Mátrayval szemben, ki Egervár dallamát a legrégebb magyar népdalnak nevezte és első felét a lassu toborzóhoz hasonlította, azt mondja, hogy ebben legközelebb a rokonság az indulóhoz, amit különben a Napoleon hadjárata dalolt indulóval is igazolhatni. E két dal rhytmusa teljesen megegyező.

(Vége köv.)

vendéglésben részesítette, mely az „Erzsébet Szálloda” termeiben vidám hangulatban folyt le. B.

— **Zenés-mise a róm. kath. nagy templomban.** A pünkösdi ünnepek alkalmából holnap, pünkösdi vasárnapján a róm. kath. nagy templomban zenés-mise lesz. A zenés-misén *Komlóssy Emma, Bárdos Irma, Marthon Géza* karnagy és *Cseőregh Jenő* fognak közreműködni.

— **A „Zempléni-örvénypárt” tagjainak száma** örvendően gyarapodik. A fiatal kör tagjainak 500-on felül levő nagy számával már is második helyre küzdött fel magát az ország ily irányú egyesületei között. Az utolsó, fényes sikerű háziestével megszüntetett nyilvános működését a kör f. évi szeptember hóban fogja újra megkezdeni; ezen első őszi házi estélye már is nagy szabásúnak ígérkezik, amennyiben arra az irodalmi és művészi országos-nevű előkelőségek közül többen Budapest-ről való lejárásukat és közreműködésüket szívesen fölajánlották. Mint értesülünk, a kör elnöke az alapszabályokban megállapított őszi közgyűlést is ugyanazon időben szándékozik összehívni, hogy így mielőbb alkalmat nyújtson a kör tagjainak az egyes választmányokat az időközben beállott nagy föllendülésnek megfelelően kiegészíteni s egyébként szükségesnek mutatkozó intézkedéseket megtenni.

— **A sátoraljai helyi ált. tisztviselők fogyasztási szövetkezeténél** a befizetések pünkösdi vasárnapján és hétfőjén szünetelnek.

— **Öngyilkos úrnő.** Koporsójában halva fekszik egy fiatal, szép asszony. Nemrég, néhány órával ezelőtt még vidám arccal, édes mosolyal ajkán fogadta csöndes lakásába férjét és a pótolhatatlan, anyai csók özönével árasztotta el apró gyermekeinek pincy ajkát. A hú asszony, a jó anya, akit a férj igaz hitvesi s a kicsiny árvák rajongó szeretete vett körül, egy sötét pillanatban, nagyfokú idegességtől gyötörve, hirtelen elhatározással gyilkos fegyvert ragad kezébe és kioltja fiatal, jobb sorsra érdemes életét, mérhetetlen bánatot, nagy, végtelen ürt hagyva maga után a mélyen sujtott családban. Az öngyilkos fiatal úrnő *Janovics Miklósné* szül. *Wotzasik Aranka, Janovics Miklós*, m. á. v. forgalmi hivatalnok neje. Tegnap, pénteken délután fél 3 órakor lett öngyilkossá Kazinczy-utcai lakásán, mialatt férje a hivatalban volt. A megrázó öngyilkosságról részletes tudósításunk a következő: Folyó hó 29-én délután, a Kazinczy-utcai Jakubcsó-féle ház egyik utcai lakásában egy ifjú, szép asszony szíven lötte magát. A dördülésre fél 3 óra tájban lett figyelmessé a háziasszony, aki rosszat sejtve, a lövés irányába, a vasuti hivatalnok lakásába sietett, de nem tudott bejutni, mert a fiatal asszony magára zárta az ajtót. Nem sokára *Schmidt Lajos* rendőrkapitány jött elő, aki csak a csukott ajtó betörése után juthatott a lakásba. A mint a szobába lépett, megrendítő látvány tárult szeméi elé. *Janovicsné* egy karosszékben ült s melléből patakzott a vér. Szíven lötte magát. Előtte egy összetört tükör volt, melyet a lövés után a kezéből kihullott revolver zúhatott össze. Élet már nem volt benne, kiszenvedett esendően, magára hagyva, távol hön szerető férjétől és édes gyermekeitől. Szerencsétlen férjét, aki hivatalában rendes napi munkájával foglalkozott, azonnal értesítették nejének végzetes tetteről. *Janovicsék* a legboldogabb családi életet éltek. Az öngyilkosság napján is, anélkül, hogy férje előtt valamely rosszabb sejtelenre adott volna okot, együtt ebédelt meg családjával. — Az öngyilkosság híre mély megdöbbenést keltett a család ösmerősei körében és általános részvét nyilvánul az özvegyen maradt férj s a két kis árva iránt. Az öngyilkos úrnő tetemét Budapestre szállítják s ott fogják elhantolni.

— **Az izr. leányegylet** ma tartja nyári tánc-mulatságát a „Nyul”-ban. Lefolyásáról jövő számunkban hozunk tudósítást.

— **Rablás a templomban.** A helybeli róm. kath. plebánia-templomban folyó hó 29-éről 30-ára menő éjjel betörők jártak. A templom hátulsó részén, a kertből törtek be a sekrestyébe. A vasrósttal ellátott ablakon keresztül jutottak a templom belsejébe. A vasróstot előbb annyira elhajlították, hogy az ekként támadó, meglehetősen keskeny nyíláson keresztül bekúsztak a sekrestyébe. Itt minden fiókot megnyitottak, de a nagy értéket képviselő arany és ezüst egyházi felszereléseket érintetlenül hagyták. A sekrestyéből azután a templomba hatoltak, ahol a jobb oldali főajtó mellett elhelyezett perselyt törtek fel és tartalmát magukhoz vették. Ezen kívül még egy másik perselyt is kiürítettek s a közel 100 koronát kitevő pénzzel elmenekültek. A betörőtolvajok egy bűnjelt hagytak hátra, amely nyomra vezette a rendőrséget és remélhetőleg rövid időn belül kézre is kerülnek a városból megszökött tettesek. A betörést a harangozó vette észre, aki reggel 5 órakor nyitva találta a sekrestye ajtaját. Amint, roszszat sejtve, kutatni kezdett, csakhamar észrevette, hogy a perselyek ki vannak fosztva. A rendőrkapitányság a legerélyesebb s a legszélesebb körben indította meg a nyomozást.

— **Táncmulatság.** A m. kir. dohánnyári munkások folyó évi június 7-én a régi „Nyul” kerthelyiségében II. Rákóczi Ferenc, hazánk dicső fiának felállítandó szobor alapja javára, tánc- és világpostával egybekötött nyári mulatságot rendez. Beléptidj személynként 2 korona, családjegy 4 kor. Jegyek előre válthatók a nagytözsdeben és június 7-én délután 4 óratól a pénztárnál.

— **Halálos kimeneteli szerencsétlenség.** Borzalmas eset történt folyó hó 28-ikán *Legényén Boldizsár Jánosné* szül. *Asszony Mária* ottani birtokos neje többedmagával tért haza szekerén Sátoraljai helyről. Amint a fogat a falu közepén haladt, a lovak valamitől megbokrosodtak. Az első pillanatban sikerült őket megfékezni s ezalatt a szekérben ülők a beállható komolyabb szerencsétlenséget elkerülendő, leszállottak, csak az áldott állapotban lévő *Boldizsár Jánosné* maradt a szekérben. A következő percben a megdult lovak ismét örült futásnak eredtek. A magára hagyott asszony látva a veszedelmet, hirtelen elhatározással kiugrott a szekérből, de oly szerencsétlenül esett a földre, hogy mellkasát összezuza s más nemesebb testrészei is súlyosan megsérültek. A szerencsétlenül járt asszonyt azóta a leg gondosabb ápolásban részesítették, de hiábavalónak bizonyult minden kísérlet, mert a súlyosan sérült asszony harmadnapra kiszenvedett. Halála az egész községben általános részvétet keltett.

— **Finevelő-intézet (Convictus).** A sátoraljai helyi kegyes-tanítórendi társházban a főgymnasiummal kapcsolatban nyilvános finevelő-intézet (convictus) áll fenn. Az intézet egyelőre tizenkét tanuló fogad be. Egy tanulóknak évi ellátása a felügyelettel együtt átlagosan 1300 koronában van megállapítva. Azon szülők, kik fiaikat minden tekintetben a főgymnasium tanári karának gondozására öhajják bizni, lehetőleg augusztus hó 10-éig jelentkezzenek a kegyes-tanítórendi társház főnökségénél, ahonnan minden tekintetben részletes felvilágosítást fognak kapni.

— **Lelkészi értekezlet.** A harangodi ev. ref. lelkesi kör e hó 27-én d. e. a szerencsi ev. ref. iskolában elnökválasztó ülésre gyűlt egybe. Elnökké egyhangulag *Bálint Dezső* sárospataki lelkeszt választották meg. Az elhalálozott *Tóth Lajos* eddigi elnök felett *Olajos Pál* szépen kidolgozott nekrológot olvasott fel. Gyűlés után a „Magyar Király szálloda”-ban bankett következett.

— **Hivatásának áldozata.** Egyik előző számunkban megírtuk, hogy Dr. *Paczauer Félix* szerencsi orvos operáció közben veszedelmesen megsérült. Mint utjabban értesülünk, a fiatal orvos túl van minden veszélyen. Sebe gyógyulófélben van.

— **Fényképészeti műterem.** *Hálás J.* fényképész a sátoraljai helyi polgári takarékpénztár épületében lévő fényirdát átvette, s azt megnagyobbítva s a kívánalmaknak megfelelően berendezve a közönség rendelkezésére bocsátotta. Felvételeket állandóan eszközöl, a fényképek ugy kiállítás, valamint ár tekintetében is versenyképesek, ugyancsak Sárospatakon, *Kosuth Lajos*-utca 70 sz. alatt, (*Bogyay Béláné* házában) egy fióküzletet nyitott, hol felvételek szintén eszközölhetnek, mely körülményre felhívjuk Sárospatak és vidéke közönségének figyelmét.

— **Rákóczi-ünnep Sárospatakon.** A sárospataki ev. ref. főiskola II. Rákóczi Ferencnek, a nagy szabadsághős emlékére, zászlóbontásának két-százados évfordulóján Sárospatakon 1903. június hó 21-én Rákóczi-ünnepet rendez a rendezőbizottság elnöksége: *Kun Bertalan*, egyházi főgondnok, báró *Vay Béla*, világi főgondnok, *diszelnökök; Fejes István*, egyházi algondnok, *Dókus Gyula*, világi algondnok, elnökök; *Novák Lajos*, akadémiai és közigazgató, *Rác Lajos*, főgimnáziumi igazgató, *Farkas István*, főiskolai szenior, alelnökök. Az ünnepség sorrendje a következő: I. Dél-élt 9 órakor isteniszótlet a városi templomban. Egyházi beszédet mond *Novák Lajos* főiskolai lelkész. II. Dél-élt 10 óratól Rákóczi-ünnep a városi templomban. Sorrend: 1. Himnusz. Eneklí a közönség. 2. Megnyitó beszéd. Tartja *Fejes István*, bizottsági elnök. 3. Nemzeti zászló. Eneklí a főiskolai énekkar. 4. Emlékbeszéd. Tartja *Zoványi Jenő*, akadémiai tanár. 5. II. Rákóczi Ferenc és Sárospatak. Szabad előadás. Tartja dr. *Thaly Kálmán* országgyűlési képviselő, a M. T. Akadémia r. tagja. 6. Óseink emléke. Eneklí a főiskolai énekkar. 7. Alkalmi költemény. Irta *Fejes István*. Előadja *Rohoska József*, főiskolai tanár. 8. Az ifjuság hódolata. *Farkas István* széniorától. 9. Szabadságdal. Eneklí a főiskolai énekkar. 10. Ünnepi zárzó. Tartja dr. *Rác Lajos* bizottsági alelnök. 11. Szózat. Eneklí a közönség. III. Déli 12 óratól 1-ig a főiskola gyűjteményeinek s különösen a Rákóczi-vonatkozású emléktárgyaknak a megtekintése. IV. Délután 1 óratól közebed a kerti csarnokban. Hölgyek is részt vehetnek. Egy teríték 5 korona. V. Délután 5 óratól az ifjuság Rákóczi-ünnep a kerti csarnokban, zenével, dalokkal és szavatokkal. Részletes műsor az ünnep napján. VI. Este 9 óratól táncmulatság a kerti csarnokban. Elszállásolás iránti kívánalmak s a közebedre való előjegyzések június 14-ig jelentendők be a főiskolai közigazgatónál.

— **Jégerverés.** Folyó hó 26-án a gesztelyi határban nagy jég esett, mely a gabonaneműekben és kapásnövényekben okozott tetemes kárt. Ugyanott a mult héten a tavaszi vetemény jórésze lefagyott.

— **Falb jóslata.** Falb Rudolf, az ismert nevű időjós utjabban ezt jövendőli a tavasz végére: Május 26-ig szép idő lesz, itt-ott kisebb zivatarral, az esőzés azonban alább hagy. A hőmérséklet néhány napig nem lesz normális, május 26-ika pedig elsősorú kritikuss nap. Május végén több helyen árviztől lehet tartani; a hónap utolsó napján száraz idő lesz. Június elsejétől nyolcadikáig sok zivatar lesz, aránylag kevés esővel. A hőmérséklet normális.

— **Nyári mulatságok a vidéken.** A szerencsi általános ipartestület 1903. június 1-én, pünkösdi másodnapján, az Árpád-hegyen saját alaptökéjének gyarapítására zárkózik táncmulatságot rendez. — A mádi szőlőműves társulat ugyancsak június hó 1-én Mádon,

az ottani ev. ref. templom belső berendezésének pótlására tart jótékony-célú táncmulatságot.

— **Halászlati tilalmak.** A földmívelési miniszter elrendelte, hogy a halászlati tilalmakra vonatkozó intézkedések alkalmas módon közhírré tétesenek. Június 15-ig tilalom alá esik a következő halfajok halászata: fogas-sülő, ponty, sörög, lepényhal, kecsge, kősüllő. Aki a tilalmat megszegi, 200 koronáig büntethető.

— **A t. hölgyközönségnek.** Csak egyszer, próbaképen rendeljék meg a csodahatású, valódi angol szépitő szert, ugorka-tejet és meg fognak róla győződni, hogy ezen csodaszert azonnal eltávolít szepült, májfoltot és mindenféle tisztatlanságot az arcról és a bőrt üdév, fiatalá varázsolja. A párisi és bécsi kiállításokon arany éremmel ki-tüntetve. Ára 2 K., hozzávaló valódi angol ugorka-szappan 1 K., powder 1 K. 20 fill. és 2 K. Valódi angol minőségben kapható *Balassa Kornél* gyógyszer-tárban Temesvár, ahová minden postai rendelés címzendő. Kapható minden gyógyszer-tárban.

— **Figyelemre méltó!** Az építkezési idény kezdeténél célszerű az általános ismert *Kronsteiner Károly* gyári cégre, Bécs, III., Hauptstrasse 120. a figyelmet föl hívni, melynek gyártmánya, viharmentes homlokzat festéke, folyton növekvő kedveltségnek örvend, az összes e szakba vágó érdekkörökben. A dús tartalmu mintakártyát, mely az új szecessziós számmal lett bővítve, ne mulassza el senki beszerezni.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a *Ferencz József keserűvíz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan *Ferencz József keserűvizet*.

A Bodroglói Nőegylet sorsjátéka.

Kimutatás a sorsolási tárgyak beszerzéséhez adományozott összegekről.

— II. közlemény. —

— május 29.

Gróf *Dessewffyk*, gróf *Szirmay György* 200—200 K. — *Báró Sennyey Miklós*, Első m. ált. bizt. társ. 100—100 K. — *Thuránszky Tihámér* 40 K. — *Gróf Hadik Béla*, *Kornstein Ignác* 30—30 K. — *Gróf Forgách István*, *báró Sennyey István*, *Boronkay Farkas*, *Melocco L.*, *Guttman Mór*, *özv. Szerviczky Ödön*, *gróf Wallis Gyuláné* 20—20 K. — *Rosenthal Lajos* 15 K. — *Ambrózy Nándor*, *Bencsik István*, *Hajós Kálmán*, *Besseney István*, *Schön Sándor*, *báró Sennyey Miklósné*, *Révy Gézá*, *Tauber Hugó* 10—10 K. — *Reichard Mór* és *Fia* 8 K. — *Csiba György*, *Bilanovits István*, *Klein Pál*, *Bydeskuthy Sarolta*, *Kossuth Lajosné*, *Meczner Béláné*, *Deckert & Homolka*, *Molnár* és *Pintér* cég személyzete, *Szekeres Ármán*, *Szeretin Hugóné*, *Bencsik Béla* 5—5 K. — *Révy Géza Viktor*, *Lahocinski Adolf*, *Szilágyi Bertalan*, *Lesko János*, *Eizelt Vince*, *dr. Hollender Imre*, *özv. Liszy Edéné*, *Szepessy Kálmán*, *Szakraida Jánosné*, *Truskovszky Gyula* 4—4 K. — *Meczner Gyuláné*, *Kantha Vilmos*, *Klimó Menyhért*, *Tóth János* 3—3 K. — *Blasek Jenőné*, *Boschán Károly*, *Bodnár Ferencné*, *Boross Rezső*, *Csopay Antalné*, *Czéklassy Sándor*, *Dókus Gyuláné*, *Guthy Józsefné*, *Elinger M. J.* és *Fia*, *dr. Farkas Róbert*, *özv. Bányay Albertné*, *Falesik Gábor*, *Kantha Vilmosné*, *Kun Géza*, *Kühne Adolf*, *Kigyóssy Ervin*, *Kertész Artur*, *dr. Lengyel Sándor*, *Lövy Adolf*, *özv. Markovics Miklósné*, *Mincsik Irma*, *Molnár Jenő*, *Nagy Géza*, *Oláh Ignác*, *N. N.*, *Pauliczky Ferencné*, *Schuszter Györgyné*, *Sole Adolf*, *Szkicsák Istvánné*, *Szeghy Agoston*, *Klimó Sándor*, *Szirmay Istvánné*, *Traply Béla*, *Tausig Sam.* és *Fia*, *dr.*

Truskovszky Jenő, dr. Truskovszky Gyula, Truskovszky Andor, Truskovszky István, Vicenty Ferenc, özv. Vitéz Béláné, özv. Voronyák Józsefné 2-2 K. — Frieder Zsigmondné, Weinberger Józsefné, Zinner Mórné, Tüchler Vilmos, Némethy Jánosné, Marossy Antalné, Acél Izidorné, Fuchs Emilné, N. N., Mitrovich Endre, Gottsegen Samuné, Pál Lajosné, Dóbe Istvánné, Mezey Jenőné, Bereik Ida, Biringer Arturné, Barathy Béla, Ujfalussy Győző, Gonda Béla, Csontos Gáborné, Kigyóssy István, Pavuk Gyuláné, Fodor Bertalanné, Korchma Menyhért, Mezey Jenő, Mitrovich István, Pallaghy Béláné, Fuchs Pál, Evva Pál, Csoltkó Lajos, Vértési Zsigmond, Nagy M. Géza, N. N., N. N., Vázsonyi V., Kalapos Endre 1-1 K.

Amidőn ezen adományokról a fentiekben beszámoltunk, egyúttal kedves kötelességet teljesítve, az egyelőnk érdekét melegen felkaroló nemeslelkű adományozóknak, ez uttal is hálás köszönetét nyilvánítja:

az elnökség.

SZÍNHÁZ.

**** Csongory Mariska f.** Rául a lomha gyász a vészon erdők színes fáira, valami sötét érzés teregeti szárnyát a papir-szikkakon... Halottja van Thália templomának... És megoldja saruját a színház vidám komédiája, egy igaz könyvespörte végül végig festett orcaján... **Csongory Mariska**, közönségünknek egykor dédelgetett kedvence, meghalt. Egy komor, megrázó tragédiának végső felvonása is véget ért. És mikor legördült a kárpit, mikor az utolsó mécses is elszunnyadt, igaz részvéttel gondolt vissza Csongory Mariskára, a fővárosi Népszínház s a vidék egykor ünnepeit divájára, az ezerszemű Caesár. Városunk publikuma még a Csóka-aera idejéből ismert a szerencsétlen színésznőt. Temperamentumos alakításai, aranyos kedélye révén csakhamar rajongó ünnepléssel övezte közönségünk, valósággal a fényes színi esték diadal-sorozata lett itteni szereplése. Magas énekudása, művésznői ambíciója csak fokozta azt az őszinte lelkesedést, azt az igaz rajongást, melyről színházunk történetének foliánsai beszélnek. És épen ezért annak fájdalmasabb megemlékezésünk tragikus haláláról... Egy busz történetével több... Szerelmes szíve megszünt dobanni, ajkára lehelte a halál fagyos csókját... Dalos ajka elnémult örökre.

—g.

**** „A tékozló apa“ f.** hó 18-án került színre. A darabról nincs mit írunk, elég ha annyit mondunk, hogy a francia nemzet egyik büszkesége; ifj. Dumas Sándor írta. Dumas neve ma már oly fogalom, amelytől rendkívüli, nagy és kifogástalan alkotásokat várunk. Az emberi alkotás ilyen tökélye az a színművésztől, amelytől a tékozló apa tisztá, az életből merített tartalom, mesteri kidolgozás, ragyogó nyelvezet kellemes összhangja. Földfeletti karaktert állít élénk, amely mégis hús és vérből való, köztünk élő természetes alak. — A címszerepet Vágó személyesítette meg De la Rivonniére szerepében. Hogy szólhasunk róla, vissza kell még egyszer lelkünk elé idézni azt a káprázatos képet, amit ez az alakítás nyújtott. Vágó ebbe az alakításba a lelkét öntötte bele. A lelke ült ki az arcára és az játszott, az ragadott magával benünket is abba a fenséges légkörbe, amelyet az író hatalmas fantáziája elképzelt. Az arcán tükröződött vissza a megszemélyesített karakter minden szépsége és nemes tökélye. Pillanatra sem engedett magát el, hanem a darab elejétől a végéig folyton lekötve tartott mindnyájunkat. Egyik pillanatban a vonzalomteljességet, a másikban a rokonszenves szánalmat, majd a fájdalom könyvét csalta ki a közönségből, mindvégig érdekelt. Egész jellemzése csupa kifejező erő volt, minden zökkenés nélkül. A darab többi szerepei mind apró alakok ez óriási

szerep mellett, de azért mégis nagyok. **Komjáthy Albertine** szerepében szintén remekelt. Finom rutinnal adta vissza a félvilági hölgy ravasz önzését. **Takács**, a töle megszokott kedvességgel játszott. **Markovics** szintén vonzó volt. Megfelelőek voltak általában a többi szereplők is.

**** „Sulamith.“** Goldfaden örökös keleti operája nem vonzott nagy közönséget és ezt nem is csodáljuk, mert hiszen Sulamith annyiszor ment már a mi színpadunkra, hogy minden színházlátogató végig nézte egy párszor. Nincs is semmi új, amit erről a darabról írhatnánk. — Absolon **Cseőregyh** volt. Szépen énekelt és érzéssel játszott, csak a belépőjét énekelte nagyon csendesen. Ez estén **Arady**-t egy új oldaláról ismertük meg Abigail szerepében és előnyösen, mondhatjuk, hogy a drámai szerepkörben is jól tud érvényesülni. **Friss** Heiman műkedvelő „Kol nidre“-jéről kell még megemlékeznünk. Igaz ugyan, hogy ezt is hallottuk már egy párszor, de azzal a különbséggel, hogy ilyen jól még egyszer sem. Ma túlhaladta valamennyi éneklését. Zúgó tapsvihart kapott érte, sőt még meg is kellett ugráznia azt. Az előadás általánosságban véve nem volt kifogástalan. Nagy Gyula Czingitang szerepében játszott kedvetlenül.

**** Vendégszereplés.** Hétfőn, az ünnep másodnapján színre kerülő „Bor“-ban, **Gárdonyi Géza** híres falusi történetében mint vendég fog fellépni Juli szerepében **Judith** Etel jónévű színésznő, **Eszter** szerepében **Komlóssy**

TANÜGY.

Tanitóegyesületi gyűlés Tolcsván.

— május 29.

— Saját tudósítónktól. —

(K. Á.) Fenkölt szellemű közoktatásiügyi miniszterünk már több ízben jelét adta annak, hogy a tanító-egyesületek felvirágoztatását szükségesnek, azok fellendülését a tanügyre nézve nagyon is előnyösnek tartja.

A tanítóegyesületek működése ma már más körben mozog, mint letelezős idejében. Amely arányban emelkedett a hazai tanítás értelmi képzettsége és szélesedett pädagógiai és didaktikai látókörük, oly mérvben fokozódott az egyesületi tanácskozás színvonala. Nagyon téves tehát az az álláspont, mintha a gyülekezés a tanítás kiskorúságát documentálná, ellenkezőleg minél magasabban áll a tanítás szellemi nivója, annál jobban fejlődik ki az egyesületi élet iránti érzés, erősödik a testületi szellem.

Aki részt vesz a zemplérvármegyei tanítóegyesületek gyűlésén, bizonyosságot szerezhet magának, hogy a vármegyei tanítóegyesület hivatása magaslatán áll, hogy teljes odaadással és kitartással munkálkodik a haza javára a magyar nemzet államesszeme kiépítésén. Ez a szép eredmény elsősorban az egyesület agilis elnökének: **Hodossy Bélának** az érdeme, aki az egyesület újraszervezése óta biztos kézzel, teljes körültekintéssel és nagy szakavatottsággal teljesíti elnöki hivatását. Az ő és derék tisztársai lankadatlan munkásságának köszönhetjük, hogy most is oly fényesen sikerült gyűlés volt Tolcsván, melynek lefolyásáról tudósítunk a következő:

A zemplérvármegyei általános tanító-egyesület alsó köre f. hó 25-én tartotta rendes évi közgyűlését **György Mózes** körüli elnök vezetésével és a tolsvai Chewra-Cadische disztermében. A gyülekezés az izr. iskola tanácstermében történt, hol a nagy számban összesereglett tanítóegyesület az izr. hitk. gazdagon terített asztallal várta. A vendégeket az izr. hitk. és iskolaszék nevében **Schönfeld Ede** fogadta, ki ékes szavakban esetetle a tanítóegyesület misszióját, szíve egész melegevel üdvözli a nemzet igaz nap-

számosait. A nagyhatású beszédre **György Mózes** körüli elnök felelt a tanítóegyesület nevében, köszönetét nyilvánította a szíves fogadtatásért.

A gyűlés az izr. iskola első osztályában vette kezdetét, hol **Lukács Sándorné** tolsvai izr. tanítónő bemutatatta **Czukráz Róza** phonomimikai előgyakorlatát az írva-olvasás tanításához. A tanterem teljesen megtelt nagyszámú közönséggel. Ott volt **Beregszásy István** Zemplérvármegye népszerű tanfelügyelője, **Katinszky Gyula** ujhelyi plébános, a tolsvai felekezeti összes lelkészei, az izr. hitközség elöljárói és szépszámu hölgyközönség. A tanítás mindvégig lekötötte a hallgatóság figyelmét. A tanítás befejeztével a jelenlevők az izr. „Szent Egyház“ disztermébe vonultak, hol **György Mózes** bodrogereszturi igazgató-tanító körüli elnök nyitotta meg a tulajdonképpeni gyűlést. Az elnök magas színvonalú beszédében üdvözölte a szép számmal megjelent tanítóegyesületet, a kir. tanfelügyelőt és a vendégeket. Ismertette a vallás- és közoktatásiügyi miniszter tanügyi politikáját és élénk színekkel esetetle a tanügy hatalmas fellendülését.

A megnyitó beszéd után következett a megtartott tanítás fölötti eszmésere. **Lukács Sándorné** ismertette, azaz kifejtette a phonomimika előnyeit és legjobb lelkismerettel ajánlja ezen előgyakorlatot a tanítóegyesületnek.

Kaufmann Ármán, **Szabó Jakab**, **Witt József**, **Persenszky**, **Groszinann** és **Balog Kálmán**, valamint a kir. tanfelügyelő hozzászólása után a gyűlés **Lukács Sándorné** és **Sikerült** tanításért jegyzőkönyvi köszönetet és díszeset szavazott. Utána **Sterezy Géza** tolsvai tanító „A mai kor ferde neveléséről“ írt értekezését olvasta fel, melyet a jelenlevők a legnagyobb figyelemmel hallgattak és a tanulságos felolvasásért a gyűlés a felolvasónak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Majd **Hubay Bertalan** sárospataki tanító a tankötelesek összeírásáról olvasott fel egy igen nagy gondolat megírt, tanulságos értekezést; a gyűlés úgy neki, valamint **Liebermann Samu** tokaji tanítónak, aki a házi- és iskolai nevelésről tartott egy igen sikerült felolvasást, legnagyobb elismerését fejezte ki, ami jegyzőkönyvbe is foglaltatott.

Ugy fél 1 óra tájban az elnök berekesztette a gyűlést, amikor is a munkában kifáradt tanítóegyesület a fehér asztalokhoz sietett. A gyűlésen megjelent szép számu zsidó tanítóegyesület, miután a közében rituális szempontból részt nem vehetett az izr. hitközség szívesen látott vendége volt. A hitközség kitüntető magyar vendégszeretettel fogadta vendégeit. — A hitközség részéről jelen voltak: **Guttman Ignác** elnök, **Schönfeld Ede**, **König Mór**, **Spitz Márton** stb. Ez a szíves vendéglátás, a tanítóegyesület iránt táplált ezen meleg rokonszenv igen kellemesen érintette a vendégeket és érzelmeiket tőztk alakjában kifejezésre is juttatták. Először szólalt fel **Szabó Jakab**, aki a hitközséget éltette és evvel megindult a tőztk árja, melyekből kiemeljük a **Witt József**, **Kaufmann Ármán**, **Schönfeld Ede**, **Spitz Márton**, **Goldberger** és **Trencsényi felszólalásait**.

A közében is magas hangulat uralkodott. A város képviselőjében megjelent **Juhász János** jegyző elsőnek emelte poharát a kir. tanfelügyelőre, **György Mózes** éltette a minisztert, **Kárpáthi Péter** a lelkészeket, **Persenszky Károly** az izr. hitk. elöljáróságát, **Hodossy Béla** a város elöljáróságát stb. stb.

A gyűlésre eljött sárospataki képezde **28** növendékét reggelivel az izr. hitk., ebéddel Tolcsva város vendégléte meg.

Tudósítástomat azzal fejezem be, hogy az Úr Isten sokáig éltesse a derék tolsvaiakat!

NYILT TÉR. *)

Főügynökök

kerestetnek a megye nagyobb városaiban egy általánosan ismert népszerű, első rangú magyar biztosító intézet részére. Ügynökök, intelligens urak, (hölgyek is) előnyös feltételek mellett alkalmaztatnak. Ajánlatok kéretnek **Budapestre**, főposta „Postafiók 151.“

„MARGIT“ gyógyforrás.

Margitforrás-telep. (Bereg megye.)

A budapesti m. kir. egyetem vegyeleml. zóse szerint kevés szabad szén-savat, ellenben sok szén-savas nátriumot és lithiumot tartalmaz. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló összetételű vizek fölül emelik. Kiváló hatású a légutak s tüdő hurutos állapotainál, különösen ha a köpet nehezen szakad; tüdővészeseknél még akkor is, ha vérköpésük van, a „Margit-víz“ megbesűsűhetetlen szolgálatot tesz kevés szabad szén-savánál fogva. Kiváló hatást látni tőle a gyomor és belek hurutos állapotainál, főleg azon eseteken, hol a fölös mennyiségben képződött sav az oka a rossz emésztésnek.

A húgysavas sók lerakódását akadályozván, becses szolgálatot tesz továbbá a hólyag hurutos bántalmainál, a kö- és homokképződés eseteiben, miért is a budapesti és bécsi egyetem orvosainak mint az orvosvilág egyéb előkelőségei a legszívesebben használják s előnyt adnak a „Margit“-forrásnak a hozzá hasonló összetételű gyógyvizek fölött.

Mint ivóvíz

kiváló óvószernek bizonyult járványos betegségek idején, főleg typhus ellen. Mindt borvíz általános kedveltségnek örvend.

Főraktár: **ÉDESKUTY L.** Budapest, es. és kir. udvari szállító.

Ásványvíz-nagykereskedő.

Kapható minden gyógyszerárba fűszerkereskedésben és vendéglőben.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

A SZERZŐSÉG ÜZENETE.

Lapunk igen tisztelt olvasóközönségének és munkatársainak boldog pünkösdi ünnepeket kívánunk.

D. Irén. Helyben. Alkalmadtán egyet átjavitva hozunk.

R. Gy. né. Bpest Nem volt elég erkölcsi erőnk odaadni nekik. Igazán nem érdemelték meg.

S. S. N. Mihály Ugy látszik a kézirat volt hibás. Javítva jön.

— **G. Helyben.** Köszönjük. Nem közölhető. Alkalmi ének.

Kiadómlajdonos **Éhler Gyula**

HIRDETÉSEK.

848/1903. végr. sz.

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében közhírré teszi, hogy a sauhelyi kir. járásbíróság 1903. évi V. I. 204/1. számú végzése következtében hivatalból képviselt **Sternberg Ármán** és **Testvére** budapesti cég javára **Gróf Hardenberg Aladár** kistornyai lakos ellen 322 korona 32 fillér s jár. erejéig 1903. évi március hó 30-án fogantatott biztosítási végrehajtás útján lefoglalt és 1200 koronára becsült következő ingóságok u. m.: lovak nyilvános árverésen eladandak.

Mely árverésnek a sauhelyi kir. járásbíróság 1903. évi V. I. 204/3. számú végzése folytán 322 korona 32 fill. tőkekövetelés, ennek esedékes 5% kamatai, 1% váltódíj és eddig összesen 87 kor. 60 fillérben bíróság már megállapított költs. kéréjéig **Kis-Toronyán** alperes lakásán leendő eszközésére **1903. évi június hó 6-ik** napjának délutáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi 60. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is eltoznak adatni.

Amennyiben az elővezendő ingóságokat mások is le és felültozaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverést az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Sauhelyben, 1903. évi május hó 23-án.

Fejér Zoltán, kir. bir. végrehajtó.

Gróf Schönborn Buchheim Ervin bereg m.
uradalmából.

Szolyvai gyógy-forrás.

Dr. KÉTLI, Dr. BÓRAI, Dr. WIDERKOFFER tanár urak és számos orvosi tekintélyek nyilatkozatai alapján kitünő sikerrel ajánlatik: köszvény, hólyag s vizeleti szervek bajainál; cukorbetegség, húgyhomok, epekő; a torok- és tüdőszervek bántalmainál, étvágytalanság és gyomormegbetegedéseknél.

Kitünő ízű ital, igen üdítő viz.

Gyomorbajok ellen specificum A Luhi Erzsébet gyógy-forrás.

A gyomor rendetlen működésénél, gyomorsav túlságos képződésénél, gyomorégés, böfögés, a gyomor elnyalkódása, a gyomor és bél krónikus hurutja alkalmával kitünően beválk; a torok, gége és hörgők idült hurutos állapotába sikerrel alkalmaztatik.

Elsőrangú üdítő és asztali ital.

Polenai gyógyforrás.

Elsőrendű diatetikus viz; legüditőbb asztali viz, borral vegyítve kitünő, tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer. — Kaphatók minden fűszerüzletben, vendéglőben s az uradalmi ásványvíz bérletégnél Szolyván. (Beregmegeye).

Tk. 1843. 1903. szám.

Hirdetmény.

Kerepelye község telekkönyvei tagosítás következtében az 1869. évi 2579. sz. szabályrendelethez képest átalakítottak és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. évi XXIX., az 1889. évi XXXVIII. és az 1891. évi XVI. törvények a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás, a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. cz. 15. és 17. §-ai alapján, ideértve e §-oknak az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban és az 1891. évi XVI. t. cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 7. §. a) és az 1891. XVI. t. cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. évi XXIX. t. cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis 1903. évi december 12. napjáig bezárólag e tkvi hatóságához nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t. cz. 16. és 18. §-ainak esetében, ideértve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, irásbeli ellentmondásait hat hónap alatt, vagyis 1903. évi december 12. napjáig bezárólag e tkvi hatóságához nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letele után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik a telek-jegyzőkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, akik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül az 1892. évi XXIX. t. cz.

szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve érzik, ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a tkvi hatóságához hat hónap alatt, vagyis 1903. évi december 12. napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvényrendes utján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbírósg mint tkvi hatóságnál 1903. évi május hó 26-án.

Walkovszky, kir. albiró.

Eladás.

Első osztályú, kitünő uri szőlőbirtok, amelynek bora már több kiállításon nyert első kitüntetést, szabadkézből nyilvános árverésen eladó.

A birtok O.-Liszván, a legszebb déli fekvésű hegyen van, 13¹/₂ hold teljesen betelepített termő szőlő, ebből 3 hold már 10—12 éves, 2¹/₂ hold parlag és gyümölcsös. Hozzá igen szép uri ház, nagy udvarral s kerttel O.-Liszván. — Esetleg részletekben, parcellánként is eladó igen jutányosan.

A nyilvános árverés O.-Liszka község házánál 1903. évi június hó 7-én, vasárnap délután 4 órakor lesz, — meghívjuk rá az érdeklődőket.

Addig is felvilágosítást ad s esetleg szabadkézből való eladás felől tárgyal: Dr. Buza Barna ügyvéd Saujhelyben s Kolozsy Ferenc jegyző O.-Liszván.

McCormick Harvesting Machine Company

(Chicago-i aratógépgyár.)

KNECHT J. E., igazgató.

Budapest, V., Váci-ut 30.

Katalógusok ingyen és bérmentve.

Felvilágosítások, kézikönyvek, katalógusok ingyen és bérmentve.

GYÁRTMÁNYOK: Kévektógép „Daisy“ marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblye és „Manila“ kévektőfonal gyártmányai. Évi gyártmány 332,000 gép.

Hölgyek részére nélkülözhetetlen.

Csodás gyors hatása.

A női szépség

elérésére, tökéletesítésére és fentartására legkitünőbb és legbiztosabb a vegytiszta, sem őrlemt nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan

FÖLDES-féle

Margit-Crème

Törvényesen védte!

Ezen világhírű arckenőcs pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat, redőket, himlőhelyeket és az arczot fehérré, simává és üdűvé varázsolja.

Ára: kis tégely 1 kor., nagy tégely 2 kor. Margit hölgypor 1 kor. 20 fl. — Margit szappan 70 fillér. — Margit fogpép (Zahnpasta) Margit arczvíz 1 kor.

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes be- küldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN

gyógyszerész ARAD.

Kapható minden gyógyszerertárban drogeriában és illatszerekkereskedésben.

Főraktárak Saujhelyben: Kin- csesy Péter és Widder Gyula gyógyszerertárban.

Hamisítók bíróság üldözöttek.

Legjobb szepítő szer.

KWIZDA féle Korneuburgi marha táppor

Étrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. 50 év óta a legtöbb istállóban használatban van étvágy — hiány s rossz emésztésnél, a tej javítására és a tehének tejelőképességének fokozására, csonttörésénél — 1. doboz ára 1 korona 40 fillér, 1/2 doboz 70 fillér. Csak a lenni védjeggyel valódi. Kapható minden gyógyszerertárban és gyógy- fűkereskedésben. Főraktár: Kwizda Ferencz János, cs. és kir. osztr.-ma- gyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító, kerületi gyógy- szerész, Korneuburg, Bécs mellett.

A Richter-féle

LINIMENTUM CAPS. COMP.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszser, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvényél, csúznál és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásár- láskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítóok.
Rudolstadt.

Pályázat iskolaépítésre.

A tolesvai róm. kath. iskola épületének 12,528 kor. 05 fillérrel elbírányzott ujbóli építésére pályázat hirdettetik. — Ajánlatok bezárólag f. évi június hó 10-éig a tolesvai róm. kath. plebániái hivatalhoz nyujtandók be.

Részletes feltételek a tolesvai alsó iskolában tudhatók és tekintethetők meg Sztareczki Géza tanító urnál. Bánatpénz pályázatkor 5%.

„Szobránc“ gyógyfürdő

(Ungmegyében.)

Glaubersós, hideg kenes sós viz.

— Gyomor- és májbetegék magyar — Karlsbadja.

Fürdővad: május 15-től szeptember 15-ig. Előidény: május 15-től június 15-ig. Utóidény: augusztus 16-tól szeptember 15-ig. 30% árengeménnyel a lakásoknál.

Ezen a maga nemében is páratlan gyógyviz, mint ivó gyógyvíz biztos segínyt nyujt gyomor- és bélbajoknál s alhasi pangásoknál, makacs székrekedéseknél enyhén oldólag hat, májbajoknál, epehomok és epekövekre oldólag hat. Vér- tódulásoknál, szédülések, hűdések, gutatitási rohamoknál vérvonólag, főlsvívólag hat. csuzos és köszvényes bántalmaknál e kör okozta érési termékekre, lerakódásokra az izületekben azok oldására és kiküszöbölésére hat. Kövérség, szív elhárjaodás ellen, cukorbetegségekkel, vesebajoknál úgy a cukor és fehérje kiválast gyorsan- és kedvezően befolyásolja.

Mint fürdő különféle izadmányokat, daganatokat, izületi és csontbántalmakat, csontszuf kedvezően osztalja. Görvélykóros daganatok, fekélyek, méh és méh közötti izadmányok, has- hártyaizadmányok főlsvívóását elsegíti, a leg- különfélebb makacs idült bőrbetegségek ellen bámulatos gyorsan hat.

Vasuti állomás: az Alföldről és Pest felől jövőknek Ungvár, a felvidék és illetve Kassa felől jövőknek Nagy-Mihály, honnan kényelmes bérkocsikon 11¹/₂ óra alatt elérhető.

A víz otthon is sikerrel használható. Ára 1 nagy láda 40 üveggel 14 kor., kis láda 20 üveg- gel 8 kor. A víz a vasuton szállítási kedvezmény- ben részesül.

Megrendelések és tudakozódások Szobránc gyógyfürdő igazgatóságának Szob- ráncz gyógyfürdő czimzandók. Posta- és távirdaállomás helyben. A fürdő igazgató orvosa Dr. Russay Gábor Lajos.

A fürdő igazgatósága.

Klimatikus Szolyva-hársfalva Hidegviz-gyógyintézet

(Bereg megyében).

Posta és távirda a fürdőtelepen.
(Vasuti állomás).

Remek szép fekvés, kiránduló
helyek és sétányok.

GYÓGYESZKÖZÖK:

Hidegvizgyógyintézet, vasas- és égvényes savanyúvíz és fürdők, ez idén újonnan és czélszerűen átalakított sós- és fenyőbélzézé-i intézet, villany-masszázs, természetes melegtej, juhsavó; mindezek czélszerű használatára a gyógyfürdő orvosa ügyel fel.

Járványmentes Állandó fürdő-
hely. Gyógyszertár, orvos. Két vendéglő
Kitűnő ellátás és lakás.

Elsőrendű cigány zene.

GYÓGYJAVALLATOK:

Tüdőbajok, malária (mocsárláz), gőge-, hörg- és tüdőhurut, emésztetlenség, máj- és légdaganatok, vízholdyaghurut, specifikus s görvélves csontbántalmaknál. Mindenféle idegbántalmak, fejfájás, migraine, histeria, szédülés, nehéz légzés, hypochondria. Vérbajok, köszvény, görvél, bujakór, delirium trem. potat. Női bajok, fehérhólyás, sápkór, havi zavarnoknál.

Idény májustól októberig.

Prospektusban s egyéb felvilágosítás-
sal szívesen szolgál.

a fürdőigazgatóság.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

közegészségileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

E balzsam belsőleg és külsőleg használ. Ez: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek, minden köros állapotokban, enyhíti a hurutot, megszünteti a köpetet, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legrégebb bajokból is. 2. Kitűnő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a váltólázat. 4. Meglepően gyógyítja a máj, a gyomor s a bélbetegségeket, különösen a gyomor, szélgyöcsöt. 5. Szelíden mozdítja elő a székélést s a vértisztulást, megtisztítja a veséket, megszabadít a buskomorságtól s a hypochondriától, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatot tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szárohadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a feibülfogást, a szájak s a gyomornak bűzét. 7. Külsőleg csodálatos gyógyhatással bír a sebekre, u és régi forradásokra, orbáncz, kiütés, varak, megfagyott s megégett tagokra, ruh ellen, megszünteti a fejfájást, zugást, szaggatást, koszenyit, füllájdalmat stb. **Vigyázzunk tehát a zöld védjegyre amely itt fent látható.** Hamisításoktól legjobb óvszer egyenesen a gyárból eredeti kartonokban bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postaállomásra 12 kjesi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért, Bosznia és Herzegovinába 4 kor. 60 fillér Kevesebb nem küldetik. Szétküldés csak az összeg előzetes utalványozása vagy lefizetése mellett

Miért szenved ön? Holott biztos reményt nyújtanak önnek a legavultabb seb gyógyítására is és csaknem mindig a legfájdalmasabb és veszedelmes műtet, sőt amputációt is kikerülheti a

Thierry A. gyógyszerész valódi

centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában, valamint a fájdalmak enyhítésében utólérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs alkalmaznak: a betegágyas nők fájós mellére, a tej lefolyás szorulásánál, a mellkeményedésénél, az orbáncznál s mindenféle régi bajnál, tátongó lábsebeknél, a söcszúnál, dagadt lábaknál sőt a csontszúnál is; továbbá vágott-, szarasi-, lő- és zúzott sebeknél; idegen testeknek, mint üveg és faszálka, homok, serét, tövis stb. kihuzására, minden kelés, kinövés, pokolvar és uj képződéseknél, sőt még a ráknál; az uj- és körömméregnél, hólyagoknál, sebesült lábaknál, mindentele egészen, megfagyott tagoknál, a hosszú fekvés által feltört bőrnel, nyakdaganatnál, vérkelekseknél és füllólyásoknál stb. — Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében 2 tégely csomagolással, beleértve a postai csomagolás díját 3 kor. 50 fillér. — Számos eredeti bizonyítvány rendelkezésre áll. Mindenki óvakodjék a hatásműkülti namisításoktól és jó arra ügyelni, hogy ha a tégelybe be van-e égetve a „Thierry Adolf Limite angyalgyógyszerének Pregrada” védjegye.

E két győgyerejében föllumulatlan szer, sohasem romlik el, ellenben minél régebb lesz, annál értékesebb és hathatósabb és sem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az ovos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy effélé sokszorosan ajánlt hasonló de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb pénz dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert jó, olcsó, megbízható amellet teljesen ártatlan világhírű szerrel, melyeknek minden családnál találhatónak kell lenni. A hol a fent ismertetett védjegyek kel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és cizmezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész Órangyal Gyógyszertára. Pregrada Rohitsch Sauerbrunn mellett.

Közp. raktár Budapesten: Török J. gyógyszerész, Zágrában: Mittebach J. gyógyszerész és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél.

Kereskedelmi- és tárcza-
váltók leszámítolásával
a legelőnyösebb feltételek mellett
foglalkozik

LÁSZLÓ FÜLÖP

bank- és váltó üzlete

K A S S A, Fő-utca 75. szám.

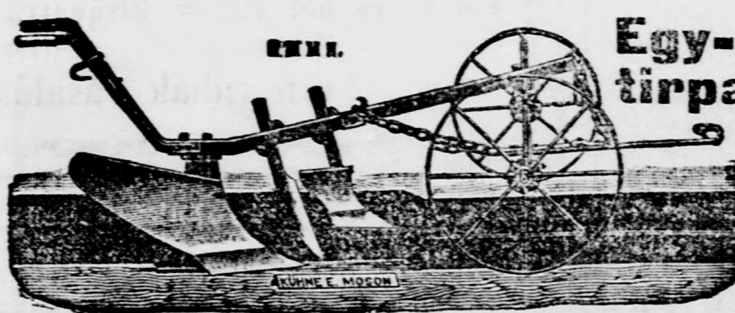
Van szerencsém a n. é. kö-
zönségnek ajánlani
tisztán kezelt

ASZTALI BOROMAT.

Literje 36 krajozár.

SZABÓ ERZSI,

dohány- és szivar áruda.

tolókerekes „MOSONI DRILL” sorvetőgépeket, lógereblyéket, „Osborne” aratógépeket, járgányos cséplőkészleteket, rostákat, konkolyválasztókat, szecs kavágókat, morzsolókat stb.

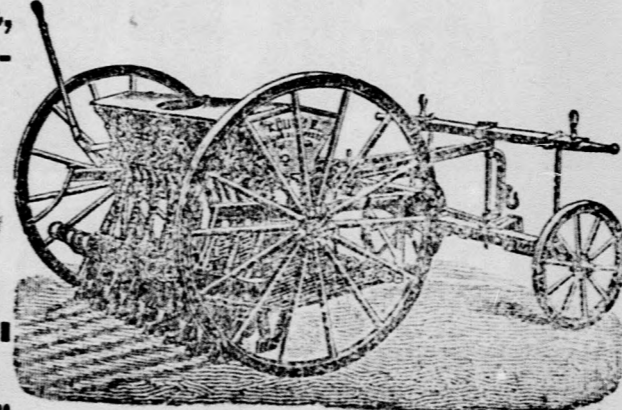
Különleges eszközöket a burgonya, répa- és szőlőmiveléshez szállit elismert legjobb minőségben

Kühne E.

legrégibb hazai
gazdasági gépgyár

MOSONBAN.

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

Egy- és többvasu ekéket, extirpatorokat és porhanyító eszközöket, szántó- és rétboronákat, hengereket, kapálóeszközöket, hirneves szabadalm.

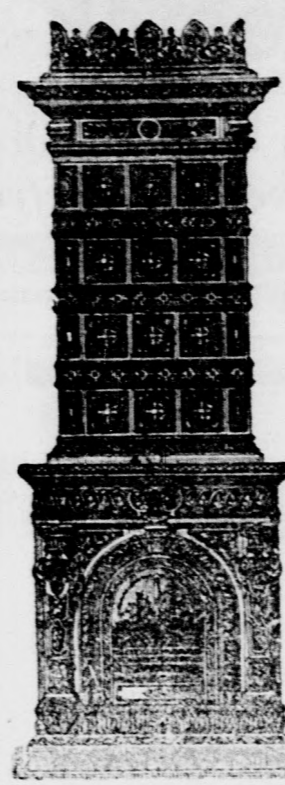
ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételt — eladását, — bérbeadását avagy bérbevetelét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetitem

Jóhirnevű vendég-
lőmben kitűnő asztali
bor 34 krtól 40 krig,
továbbá valódi hegyaljai
szamorodni 1 frt, 20
krtól 1 frt 60 krig
kapható.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely Korona.

Két szivattyuk és gazdasági czükkek.

Eperjesi cserépkályhák

mélyen leszállított árban,

ugyszintén

márvány-, gránit- és labrador sir-
kövek, nemkülömben bel- és külföldi

ásványvizek,

vizhatlan ponyvák, Román és
portland cement kapható

BEHYNA TESTVÉREK

vas-, fűszer- és bizományi üzletében.

Peronospora fecskendők, ruggyanta- és kender tömlők.

809—1903. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A sátoraljaujhelyi m. kir. dohánygyári igazgatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy három évi időtartamra szükséges I. oszt. hasáb usztatlan búkk tűzifa szállításának biztosítására ezennel versenytárgyalás hirdettetik.

Az egy évi szükséglet 700, azaz hétszáz köbméter.

A lepecsételt egy koronás bélyeggel ellátott írásbeli ajánlatok legkésőbb 1903. évi június hó 22-én déli 10 óráig küldendők be, mikor is a versenytárgyalás azonnal megtartatik.

Az egy évben szállítandó mennyiségért igényelt összeg 10%-ának megfelelő bánatpénz bármely állami pénztárba történt letéteményezése a vonatkozó nyugtával igazolandó.

A tűzifa szállítása mindenkor a gyár részéről kiállítandó megrendelésekre s az azokon kitüntetett határnapig eszközözendő, egyuttal kikötöttetik, hogy vállalkozó köteles a kitüntetett mennyiségen felül esetleg szükséglenő 35% többletet is ugyanazon feltételek mellett szállítani.

A szállítandó körülírt tűzifaért a kívánt ár köbméterenként a gyári udvarba leendő beszállítás és felölézzéssel együtt számítva, betűkkel és számokkal világosan kiteendő. — Egyuttal külön kitüntető, hogy az ajánlattevő az általános szállítási feltételeket ismeri s magát aláveti.

Az ajánlatban határozottan kiteendő, hogy a tűzifa belföldön termeltetett e?

Későn, vagy távirati uton tett ajánlat figyelembe nem vétetik.

Minden ajánlattevő, ajánlatának benyújtásától kötelezve van, a gyári igazgatóság ellenben csak felsőbb helyről nyert jóváhagyás után nyilvánítja magát lekötöttnek, mely alkalommal az el nem fogadott ajánlat után letett bánatpénzek ki fognak utalványoztatni. Az általános szállítási feltételek a gyári igazgatóságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Sátoraljaujhelyben, 1903. évi május hó 24-én.

Neuwirth.

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (saját házában).
Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyancsak gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek mérszben föloldhatók, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában különként 16 krtól fölfelé szállítanak és a mi a festék színtisztségét illeti, azonos az olajfestékekkel.

Mintakártya, ugyancsak utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért.

Schicht-szappan

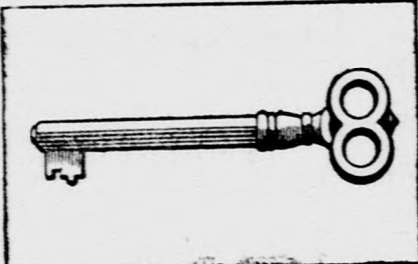
VÉDJEJY:

„SZARVAS”

„KULCS”

Legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan. — Minden ártalmatlan kevértől mentes.

Mindenütt kapható.

A bevásárlásnál kiváltképen ügyelni kell arra, hogy minden darab szappan „Schicht” névvel és fenti védjegy valamelyikével birjon.

ERDŐ-BÉNYE GYÓGYFÜRDŐ

Zemplén-vármegyében.

A fürdőidény május 21-én kezdődik és tart szept. 15-ig.

Hatása: gazdag vas- és timsótartalmánál fogva kitűnő a női betegségekben sápkórban, idegbántalmakban, görvélykórban, reumatikus és köszvényes bántalmakban szenvedőknél. Kiváló klimatikus gyógyhely a légzőszervi és malarikus bajokban szenvedők részére. Gyógyhasználatra az ujonnan fölépült fürdőlakban 20 fürdőszobában 4 porcellán, 4 réz- és 24 fakád van elhelyezve. Ezenkívül 4 kisebb szoba a hidegvíz-gyógyomódhoz rendeztetett be 2 káddal, 2 ülőkáddal, teljes zuhanykészlettel, izzasztó kamarával, 2 pakoló ágygyal és a villamos fürdőhöz szükséges kiegészítéssel. Használhatók iszap-, sós- és villámfürdők, masszáz-, izzasztó- és hidegvíz gyógyomód. Ivó-gyógyomódhoz mindenféle ásványvíz van készletben. A fürdővendégek elhelyezésére 7 épületben a hivatalos helyiségeken s lakásokon kívül esinos berendezéssel s villamos csengővel ellátott 79 szoba áll rendelkezésre. Szórakozásra szolgálnak: esinos ét-, tánc-, olvasó- s női terem, könyvtár, hírlapok, billiárd, társas- és tornajátékok, naponkint kétszeri térszene. Terjedelmes, árnyékos erdei sétautak. Kápolna. — Fürdővendéglős: Popovits Szilárd debreczenből. Az étkezés olcsó és kifogástalan. Az izraelita vendéglő esinos, új verandás épületben van elhelyezve. Házi-gyógytár, posta- és telefon állomás helyben van. Sürgönyök Erdőbényére czimzendők, ahol is táviró-állomás van. — Vasuti állomás: személyvonatokhoz Erdőbénye-fürdő. Gyorsvonathoz; Liszka-Tolesva honnan és hová bérkoesi járat van berendezvejutányos tarifa mellett. Fürdőorvos: Asztalos Kálmán dr. Erdő-Bényéről. Bővebb felvilágosítással szivesen szolgál.

A fürdőigazgatóság.

Mindenféle bel- és külföldi friss töltésű ásvány- és gyógyvizek, valamint forrás termékek kaphatók:

HAZAI H.

ásványvíz kereskedésében (kis piac)

EPILEPSIA, ki göresök, álmatlanság vagy más isdege bajokban szenved, forduljon egész bizalommal a Schwanen gyógyszerhárhoz Frankfurt a M. honnan teljesen díjmentesen kap egy füzetet.

Édes atyám Szöllősy Arthur sajáttermésű tokaj-hegyaljai borainak palackkonkinti eladását a következő árak szerint eszközölöm:

0-7 literes palackokban	könnyű pecsenye bor	— kor. 60 fil.
" " "	jó	— kor. 80 fil.
" " "	könnyű szamorodni	1 kor. — fil.
" " "	nehezebb	1 kor. 50 fil.
" " "	II. nehéz	1 kor. 80 fil.
" " "	I.	2 kor. 20 fil.
0-5 " " "	két puttonos aszu	2 kor. 80 fil.
" " "	három	3 kor. 20 fil.
" " "	négy	4 kor. — fil.
" " "	öt	5 kor. — fil.

Palackokért darabonként 16 fillért számítok és ugyanannyiért visszaveszem.

5 üveg megrendelést díjmentesen házhoz szállítok.

Szöllősy Tivadar.

Kazinczy utca 508. sz. emelet.

Kapható: Szabó Erzsikénél kis trafik és Rein István czukrászdájában, helyben.

Eladó birtok.

Szilágy megyében egy 42 kat. holdas birtok, szőlő, gyümölcsös, vágható erdő — a birtok közepén nyaraló, gazdasági épületek, borpincze, élő és holt felszereléssel szabad kézből és igen jutányos árban eladó. Bővebb értesítést ad lapunk kiadóhivatala.

Rakovszky Sándor

férfi és női-ruha vegytisztító, selyem-szövet gyapju-ruhafestő és guvlirozó intézete.

S.-A.-Ujhely, a vármegyeház háta mögötti Bercsényi-u. 45. sz.

Férfi és a női ruhák, tisztí egyenruhák, tavaszi és őszi felöltők, gyermek-ruhák, szallagok, csipkék, nyakkedők, szarvasbőr nadrág stb. elő nem sorolt tárgyak tisztításra elvállaltatnak. Minden megunt színű, vagy szinehagyott női és férfi ruhák, a tárgy minőségéhez képest minden divatos színben festetnek.

Ajánlom továbbá

Guvlirozó-gépemet

a n. é. hölgyközönségnek szives figyelmébe. — Guvlirozni elvállalok: selyem, krep, batist, ternó, mol, muszlin, dúsuar, gázt, iluzient, dűschest, selyem-csipkéket, klotokat, u. m. egész női ruha aljakra, gyermek ruhákra, köpenyegre, schlafrokra, zsipon aljakra, diszkó-tényeket, betéteket és diszeket a legsolidabb árak mellett.

Guvlirozások kívánatra azonnal elkészítetnek.

Férfi- és női ruhák kívánatra a legrövidebb idő alatt olcsó áron tisztítatnak.

Férfi ruhák vasalása azonnal elkészítetnek.

URANOS

- K É K

ruha-mosáshoz a legjobb kékitő szer.

— Törvényesen védve. —

Mosó-intézetekben háztartásokban a legkedveltebb ruhakékitő.

Olcsó és felülmúlhatatlan!

kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz elegendő.

1 nagy üveg 1-60 kor., 1/2 üveg 1 kor.

Kapható mindenütt.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Kizárólagos gyártói:

HOCHSINGER TESTVÉREK VEGYÉSZETI GYÁRA

BUDAPEST, VI., Rózsa-utca 85.